

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GOŃCIEC CZĘSTOCHOWSKI

Święcony sprawom miejscowym oraz

Zagłębia Dąbrowskiego.

Cena 3 kop.

DZIENNIK polityczny, społeczny, ekonomiczny i literacki

CENA PRENUMERATY	
za miesiąc	Rb. 6.—
3 miesiące	18.—
6 miesięcy	35.—
rocznie	65.—

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa Al. 11 № 28, telefon: 44 50, skrzynka pocztowa № 21, adres telegraficzny „Gońiec-Częstochowa”.
 Redakcja otwiera tylko w dni powszednie od godz. 5-ej do 7-ej wieczorem.
 Administracja w dni powszednie do godz. 6-ej wieczorem, w niedziele i święta do godz. 11-ej rano.
 Recepty bez zastrzeżenia nie wracają do.
 Prenumerata i ogłoszenia w Częstochowie przyjmują wszystkie kasy pocztowe.

CENA OGŁOSZENIA:
 Za jeden wiersz na jego miejsce na 1-tyj stronie 80 k., na IV-ej 10 k.
 Reklamy i Nekrologa na wiersz 20 k.
 Nadane na wiersz 50 kop.
 Ogłoszenia drobne po 3 kop. za wryw

Teatr miejscowy dzisiaj: „Czy jest co do oczenia?”

Najnowsza farsa w 3-ach aktach, Maurycego Hennequin'a i Piotra Vebera.

Reprezentantem „Gońca Częstochowskiego” na Sosnowiec i Zagłębie Dąbrowskie jest **Wacław Badurski** (Sosnowiec, hotel „Warszawski”).

Reprezentację „Gońca Częstochowskiego” na Zawierciu objęła księgarnia pani **Z. Hubickiej** w Zawierciu.

Dom familijny

do sprzedania w Zawierciu, obok Huty żelaznej Hulschynski, 18 pokoi, 14 kuchni, 12 suterenu 24 drzwaki, 11 piwnic, 12 gor. Wiadomość u Z. Sawickiego w Zawierciu. 1092-5-3

Gimnastyka szwedzka i fechtunek dla Pań Panów i dzieci codziennie w „Tivoli” ulica Wały.

Gimnastyka lecznicza i masaże
 2 Aleja № 30
 St. KIFFER.
 1030-10-5

Lekarz-Dentysta
M. GREJNIEC

Leczenie, plombowanie, czyszczenie, wyjmowanie zębów bez bólu. Zęby sztuczne bez podniebienia, prostowanie krzywo rosnących zębów.
 1 Aleja № 10, dom p. Rajcherowej, gdzie skład apteczny p. Neufelda, telefon № 108.

KALENDARZYK.
 D. 11 Listopada.
 Imiona chrześcijańskie: dzisiaj Marcina P. M. jutro Dyzjaka W.

A. K. Greene.

Zbrodnia w Gramercy Park.

CZĘŚĆ PIERWSZA.
 Okno miss Butterworth.

I.
 Ciekawe odkrycia.

— Doprawdy nie rozumiem, co to może ochodzić sąsiadów — mruzczała, dając mnie ponure wejście.
 — Jeżeli masz klucze, to wejdziemy, aby się przekonać, czy wszystko jest w porządku — powiedział policjant.
 Po tych słowach kobieta zadrażała.
 Mnie ogarnęło jeszcze większe wzruszenie. — Chciałam zobaczyć koniecznie, czy nie zaszło coś nadzwyczajnego w mieszkaniu Van Burnama, jak to podejrzewałam odrazu, ale odeszłam się tej kobiety wnet rozwiała moja nadzieja.
 — Wszystko mi jedno, jeżeli pan wejdiesz — powiedziała do ajenta policyjnego — ale tej pani kluczy nie oddam. Jakim prawem ma ona tutaj wchodzić?
 — Ma służność — potwierdził policjant. I odsuwając mnie bez ceremonii, w towarzystwie kobiety wszedł do domu.

Wschód słońca: godz. 7 m. 13, zachód godz. 4 m. 14.
 Ubyte dnia: 7 godzin 11 minut.
 Wiadomości historyczne: 1571. Ślub Józefa z Marią 1815. Wjazd tryumfalny Cesarza Aleksandra I do Warszawy.

Złudzenia zmysłowe.

Jak cały organizm człowieka podległy jest wpływowi nieprawidłowemu, wywołującemu cierpienia w niektórych jego częściach, tak podobnie i zmysły mają swe choroby: są nimi „złudzenia zmysłowe”. Przyczyny takowych szukać należy albo w nienormalnej budowie organów, albo w przerwanym ich łączności, lub nareszcie w chorobliwym stanie mózgu; to znaczy, że wynikają albo z wrodzonej, albo przyswojonej wychowaniem, słabości, albo z niedokładnego przewodniczenia aparatu nerwowego, albo z niewłaściwego odbicia się otrzymanych wrażeń w rozstrójem mózgu. Każde zwierzę doskonale oślepić można trójwym sposobem: przez zniszczenie zewnętrznych jego oczu, przez przecięcie nerwów widzenia i przez zniszczenie „pozwornoj wydajności” w mózgu. Temż samemu właśnie sposoby powstać mogą i owe zakłócenia organizmu, zwane złudzeniami zmysłowymi.

Nie będziemy się tu rozszerzać nad złudzeniami wynikającymi z wychowania, których sprawa lekka np. dziecię w powiązaniu z ciemności chęć białą widzi postać: nikną one zwykle w miarę doświadczenia, w miarę dojrzałości fizycznej i moralnej. Ale organy naszych zmysłów same w sobie tyle są słabe, tak delikatnie złożone i tak drażliwe, że każde silniejsze ich wstrząśnienie staje się powodem

zjawisk nienormalnych. Uderzenie w ucho albo oko sprawia szum w głowie lub iskry przed oczami. Obfity skąd krwi napływ do tętnic naszego ucha zamienia najłżejszy szelest w huk uraganu. Błędny skład białej rogowej oka staje się powodem zamglenie wzroku lub podwójnego widzenia. Zmącenie cieczy soczewkowej albo płynu szklistego zwykło iść w parze z niewyraźnym widzeniem, a kończy się szarą kataraktą. Gdy ciecz wodnista przedniej komory oka zmieszają się z żółcią, natenczas wszystko też przedmioty przybierają dla nas barwę żółtawą. Nieczystość błony siatkowej objawia się latającymi przed okiem mroczkami i płatami, a prowadzi najczęściej do czarnej katarakt.

W szczególności blizkim związku zostają organy zmysłowe same między sobą. Katar oślabia jednocześnie smak i powonienie. Znanym środkiem ku złagodzeniu przykrego smaku leków jest zatkanie nosa przy ich zażyciu. Stwierdzonym także, lubo niejednokrotnie zaprzeczonym, jest faktem, że najblizszy zawca z zawiązanymi oczami i zatkany nosem nie rozozna najróżniejszych gatunków wina. Z drugiej znów strony osłabienie albo zupełne zniszczenie jednego zmysłu, podwyższa nieraz działalność drugiego. Słuch zaostrożony i nader rozwinięte dotknięte zawsze prawie ślepych są udziałem. Ale zmysł osłabiony lub zniszczony sam w sobie niekiedy odrębnie rozwija usposobienia. Oko, gdy długo na czerwony patrzy kolor, tworzy sobie zielony; znużone barwą niebieską, dla spoczynku wskrzesza żółta. Zdaje się wreszcie, że wzrok nasz własne, wewnętrzne posiadać musi światło, bo często, po spokojnie przespanej nocy, stają przed nim z rana jasne jakieś kregi i różnobarwne snopy, bo nawet ślepi z urodzenia miewają podobne ułud.

Z tego cośmy dotąd powiedzieli naturale

W północnym, gdyż światło padało tylko przez drzwi, w których stałam, leżał trup kobiety, w połowie przysłonięty jakimś przewróconym meblem. Widocznie były tylko suknia i ręce na krzyż złożone; ale na widok stępiętych członków łatwo było zmiarkować, że kobieta nie żyła.

Czułam się słabą i może byłabym także zemdlała, gdyby nie myśl, że jestem tu sama, z mężczyzną tak bezradnym. Otrząsnąłam się więc i wracać się do policjanta, który się wahał między trupem a posługaczką, zawołałam:

— Dalej, przyjacielu, do dzieła! Tamta kobieta umarła, ale ta żyje, poszukaj pan naprzód w kuchni dzbanka z wodą, a następnie pójdziesz po stosowną pomoc. Pozostaną przy tej kobiecie, aby ją przyprowadzić do przytomności. Zdaje się być silną, to wkrótce przejdzie.

— Pani chcesz tu pozostać sama z tym trupem — zaczął.

Przerwałam mu pogardliwie:
 — Naturalnie, że pozostanę. Czemu nie! Czy z powodu tego trupa? Niech mnie osłonią przed żywym a z nieboszczykami sama sobie poradzę.

Ajent spojrział na mnie podejrzliwie.
 — Idź pani sama po wodę i jednocześnie zawołaj przez okno, aby tu przybył koroner i detektyw. Nie rusz się z tego pokoju, dopóki jeden z nich nie przybędzie.

(D. c. n.)

Zakład Ślusarski i Elektro-Mechaniczny 934
F. BŁACHOWICZ w CZĘSTOCHOWIE
 Aleja III № 58.

Wykonuje wszelkie roboty żelazne i mosiężne.
Specjalności: budowa wag dziesiętnych, stołowych i aptekarskich, jakoteż regulowanie takowych, roboty tokarsko-mechaniczne, zakładania piorunochronów, telefonów dzwonek elektrycznych, reperacja dynamo-maszyn, lamp łukowych, maszyn do pisania, fonografów, gramofonów, wyzmaczek, aparatów projekcyjnych, kinematografów i t. p.
 Za dokładne i staranne wykonanie roboty zakład gwarantuje.

Wykonuje: pomniki, figury, portrety, obraz, roboty przy budowlach kościelnych, jako też i każde roboty w zakresie rzemieślniczym, wcho-
 dząco, od najwycześniejszych do najnowszymi, w zakresie artystycznego wykonania, w zakresie technicznym, w zakresie podziemnym,
 nych praca, materiałów kamienia i żelaza. Dozwolone domów odległości uśrednionych i wzdłużie rzeki Sankarskiej. Zakład podziemny,
 się wycofywał roboty w m. in. w Warszawie, w Krakowie, w Łodzi, w Poznaniu, w Katowicach, w Bydgoszczy, w Gdyni, w Szczecinie, w
Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienniarzki
Kruszyński i Proszowski w Częstochowie,
Al. III 111

St. Szczawiński
w Częstochowie (obok Teatru)
Skład Win
DELIKATESÓW
i towarów kolonialnych
ogz. od 1878 r.

TELEON № 9.

Poleca wszechświatowy najwytworniejszy
Koniak I. PRONIER & Co
Najprzyjemniejszy w użyciu.
Najlepszy na cele kuracyjne.
DOŚTĘPNY W CENIE.

Specjalność firmy

IMPORT
WIN
Węgierskich
i Francuskich.

Specjalność firmy

NAJNOWSZY WYNALEZEK
PRZEMYSŁU KRAJOWEGO!

!Niezwykła oszczędność pracy, czasu i pieniędzy!

MYDŁO NAFCIANE

Dr A. Goldcwa-
ga, jest naj-
tańszym — i

najszybszym środkiem do prania i dezynfekowania nielizny. Mydło nafciane umożliwia pranie białej tkaniny bez tarcia i parowania, wywabia wszelkie plamy, nie niszczy tkanin. Białiznę otrzymuje się w niezwykły sposób konserwowany, śnieżno biały i zupełnie bezwonny.

Hordliczka i Stamirowski — Łódź,
Piotrkowska 150.

Wyłączna sprzedaż na Częstochowę i okolice
u Ernestyny Feilchenfeld,
1131—3—1 I Aleja Janki Frankiego.

Poco przepłacać!

Kto potrzebuje zegarek, może takowy otrzymać w najlepszym gatunku i za bardzo niską cenę, skutkiem czego oszczędza 100%. Ceny takie naznaczyliśmy z powodu zastój w handlu i dużego zapasu towarów. Każdy sprawi dużo przyjemności sobie, rodzinie i gościom, kupując szlifowane toaletowe zegarki z zegarkiem i muzyką z samoswiecącym w noc cyfrolubem, z ograniczonej roboty. Grająca głośno i długo ładnie walcę polki, marsze, albo pieśni narodowe. Zegar pokazuje bardzo prawidłowo godziny. Cena zamiast rb. 20 tylko 5 rub 50 kop., taki sam większy z mechanizmem wyższego gatunku 6 rub. 50 kop. Takie samo lustro bardzo dużego rozmiaru z zegarkiem z najlepszym mechanizmem z wiecznym kalendarzem, pokazującym dzień, miesiąc, data. Cena 7 rub. i 9 rub. 50 kop. Drukowana gwarancja na lat 8. Obstalunki wysyłamy niezwłocznie po otrzymaniu zadatku za zaliczeniem. Adres: Centralny skład zegarków Dom Handlowy T-wa „Afrykaniec” Warszawa, Próżna 10
P. S. Do Azjatyckiej Rosji bez zadatku 3 rub. (można markami) nie wysła się. 1077—3—2

KIT, WATĘ I WAŁKI DO OKIEN

POLECA

Skład Apteczny
Wacława ORZEŁ

W CZĘSTOCHOWIE,
III Aleja № 48, dom Szpigla.

1062

Kawa „Zdrowie”

Marji

Godziełińskiej

Niniejszem mam honor zawiadomić W-W-nych Panów, że Kawa „Zdrowie” № 1, wyprodukowana przezemnie, jest środkiem pożywnym i pokrzepiającym dla osób anemicznych i słabych. Kawa „Zdrowie” zawierając w sobie wiele pożywnych części, może służyć jako wyborne śniadanie (gotowana w mleku ma smak i zapach czekolady).

Analiza chemiczna wykazała następujące rezultaty:
Wilgoci 3,9% Częstek mineral. 3,6%
Tłuszczu 12,1% Kwasu fos. (P₂O₅) 0,9%
Białka 13,5%

Moskwa, bulw. Nowiński, zauł. Nowiński № 17.

Sprzedawę w wszystkich sklepach kolonialnych składach aptecznych.
Przedstawiciele

A. Miętkiewicz i S. Leizerowicz
CZĘSTOCHOWA, Mikołajewska 11.

Kawa „Zdrowie” na serce i nerwy nie działa.
1129. 3—1

Nierównanej dobroci emalie podłogowe

„NOBILES”

sprzedaje skład apteczny **Stanisława Hamburga**, Aleja II obok Teatralnej, Częstochowa. 20—9

Wydawca F. D. Wilkoszewski.

Kierownik literacki Mieczysław Guranowski.

Drukarnia F. D. Wilkoszewskiego w Częstochowie.

Słynna KAPUSTA

Stawa Halinowa

Do zbicia już tylko 100 pud.
Pud 40 kop.

Na beczkę potrzeba 6—10 pudów.
P. S. Kto raz spróbował tej kapusty, innej nie chce kupować.
Wł. Zawada Szkolna № 20.
1136 3—1

Po wydoskonaleniu się w fachu w Wiedniu i Paryżu
otworzyłem w Częstochowie II aleja 16 (vis a vis Szpitala)

Artystyczną Pracownię OBUWIA

męskiego, damskiego i dzieciennego.

Podług kroju Paryskiego, Warszawskiego, Wiedeńskiego i Petersburskiego (buty). **Ceny umiarkowane.**

Pracownia pod osobistym nadzorem kierunkiem.
1069—10—6 Z polecaniem **M. Westing cand. rer. merc.**

Pierwszorzędna pracownia kołder watowych

pod firmą **E. WICHURA** w Częstochowie.

II aleja 32 obok banku państwa, dawniej pod teatrem.

Przyjmuje zamówienia od rb. 1.50 na kołdry z materiałów powierzonych i własnych, przerabia stare, zniszczone kołdry, ma na składzie gotowe od rb. 5 do najdroższych, poleca własnego wyrobu waty: bawełniane białe i czarne, od 40 kop. za funt, naturalne czyste wełniane, a nie sztuczne; do okien watę kolorową i watki w sprzedaży detalicznej i hurtowej. Towary fabryki „La Czenstochowienne” i innych. Pracownia ubiorów damskich, na składzie gotowe szluki. 996—10—5

Wskutek nieprzewidzianych przeszkód, przyjazd do Częstochowy prof. muzyki p. **Feliksa Wilezcza**, ogłoszony w „Gościu Częstochowskim” przed kilku miesiącami nastąpi dopiero w tych dniach.
P. Wilezcza jako zdolny nauczyciel muzyki, cieszy się za granicą uznaniem, objawianem także w pismach. „Kurier Lwowski” między innymi pisze: P. F. Wilezcza jest muzykiem zdolnym, kompozytorem a wykłady muzyczne manuskryptowe przez niego wydawane, działają dodatnio w kierunku podniesienia muzycznego i wykształcenia.
Przeład Strzykiński pisze: p. F. Wilezcza jest zdolnym pedagogiem w całym tego słowa znaczeniu a treściwych i wdzięcznych jego kompozycji słychać się z przyjemnością. 1—1

Zawiadamiam

że otrzymałem wielki wybór obrazów kinematograficznych, całą historję narodzenia i męki Chrystusa, jak również zwiastujących hamorystycznych, zabawy i historycznych i daje przedstawienia z pomocą uduksionologone Bioskopu Kinematografu, po szkoleń z zapawach koncertach, stowarzyszeniach, fabrykach e. c. b. po cenach bardzo przystępnych, zgłaszając się: Adam Szymański, Częstochowa, Panorama Golgota. 1133 3-1

Szkló

do OKIEN

Aby zmniejszyć cokołwisk nasze znaczne zapasy, zdecydowaliśmy się udzielać wyższych rabatów z naszego cennika. Należy dobrać chemię i mamy specjalny cenny.
Akt. low. w. w. Emil Wagner
Huta szklanna
1127 Piotrków.

Pralnia i Magiel

przyjmuje bieliznę wełną i wszelkie roboty wchodzące w zakres prania i maglowania, po cenach bardzo niskich. Częstochowa ul. Tylna № 6.
1132 1—1

Sprzedam maszynę do szycia. Aleja III Nr. 52 w sklepie. 1135—1—1

Polecam krzyżowe, mało używane, tanio sprzedam, ulica 7 Kamienic Nr. 0—9.

Kieszonkowy nesseser do golenia ze wszystkimi przyborami:

1) Modny nielkowy futera-
delikatnej ro-
boty z mydeł-
niczką; 2) Bez-
pieczna angiel-
ska maszynka
„Pitt” nowej konstrukcji, doskonale goliąca, skaleczyć się nią nie można; 3) Pendzelek z najlepszej szerści borsuka z nielkową rączką i futerałem z mydłem w proszku; 4) Kamień antyseptyczny do odświeżania twarzy i przeciw przyszczo; 5) Lusterko w dobrym gatunku. Wspomniany przybór odznacza się dobrą robotą. Cena 3 rub. 95 kop. Przesyłka 50 kop. Wysła się za zaliczeniem.
Ważne wyznaki i wykonanie. Niezbędne dla p.p. oficerów i podróżujących. Zgadzają tylko brytyg „Pitt” wysłać tylko za 1 rb. 75 kop. Hurtowy skład Warszawa Zielna 12/14 T. MARZEC. 991—5—5

Bona niemka poszukuje miejsca na wjazd. Wiadomość w księgarni K. Rowińskiej w Sosnowcu. 1125—3—2

Potrzebna zdolna krawcowa znająca do-
brze kraj. Wiadomość u portjera fabryki Pelcerów. 1128—2—1

Maszyna Singera, mało używana do sprze-
dania. Wiadomość u stroja, Dojazd 26.

Rzeczy złote i srebrne.
w gilzach fabryki Dzikowieckiego w Brze-
stoku-Litewskim. Ządać wszędzie 1014—30—8

Zakład ślusarsko mechaniczny

poleca części rowerowe różnych gatunków, jak o-
pony od 8 rb. 75 kop. i białki od 2
kop. i inne. Nowe i używa-
ne rowery, a tak-
że reperacja i malowanie. Zarzą-
dza J. Kurasiiewicz, Częstochowa.
Teatralna 3. Cyklodrom. 43—810

Nauczyciel tańca

gimnazjum rządowego i polskiego im.
Miętkiewicza, M. A. Łubeński udziela
lekcji zborowo u siebie przy ulicy
Mikołajewskiej № 9. lub na miesiąc.
A. Łubeński wjazd. 11118—12—1

Za redaktora F. D. Wilkoszewski.